

Projektidé för projekt avseende:

Stärka SME Industri i Skåne för en cirkulär omställning genom KTP-modellen

Partners: IUC Syd, Högskolan Kristianstad, Malmö Universitet, LTH, Kristianstad Kommun, Helsingborg Stad, Lunds Kommun och Malmö Stad

- ⊗ **Ansökningstid:** Februari 2024-Mars 2024
- ⊗ **Projektid:** 1 juli 2024 till 30 juni 2027
- ⊗ **Projektlängd:** 3 år
- ⊗ **ERUF stöd:** 40%
- ⊗ **Medfinansiering:** 60% (kontantfinansiering och tid)
- ⊗ **Projektagare:** IUC Syd
- ⊗ **Partners:** Högskolan Kristianstad, Malmö Universitet, LTH, Kristianstad Kommun, Helsingborg Stad, Lunds Kommun och Malmö Stad
- ⊗ **Samverkanspartner:** Teknikföretagen och IF Metall

Övergripande utmaningar:

Utmaningen som projektet kommer att arbeta med, är att stötta tillverkande industriföretag i sin gröna och cirkulära omställning, som ska bidra till att minska industrins klimatavtryck och samtidigt öka företagets tillväxt och konkurrenskraft. Detta kan till exempel ske genom att minska sitt totala resursanvändande, utveckla befintliga eller skapa nya affärsmodeller, implementera för företaget nya tekniker och processer, utveckla produkt/material och tjänster samt resurseffektivisera produktionen.

Primärt kommer vi adressera utmaningen med en cirkulär omställning för industrin, men i det sammanhanget måste vi prata både grön och digital omställning också.

Industrin står idag inför många utmaningar i en komplex och föränderlig omvärld. Några av de största utmaningarna är:

- ⊗ **Klimatförändringar och miljöpåverkan:** Industrin är en av de största källorna till växthusgasutsläpp och andra former av miljöpåverkan. Klimatförändringar och ökad medvetenhet om miljöproblem kräver att industrin anpassar sig för att minska sin negativa påverkan och anta mer hållbara metoder.
- ⊗ **Hållbarhetskrav och regleringar:** Ökande krav på hållbarhet och strängare miljöregleringar ställer krav på företag att anpassa sina processer och produkter.
- ⊗ **Digitalisering och automatisering:** Påverkar industrisektorn genom att förändra kompetensbehovet, förändrade produktionsmetoder och kraven på ökad innovationsförmåga.
- ⊗ **Försörjningskedjans sårbarhet:** Globala försörjningskedjor är sårbara för störningar, som pandemier (som COVID-19) eller geopolitiska händelser. Dessa störningar kan påverka produktionskapaciteten, leveranser och kostnader för råvaror.
- ⊗ **Förändrade konsumentbeteenden:** Konsumenternas ökade medvetenhet om miljö och hållbarhet påverkar deras köpbeteenden. Företag måste erbjuda hållbara produkter och tjänster för att behålla och attrahera kunder.
- ⊗ **Fördelning av teknologisk kunskap:** Teknologisk utveckling sker snabbt, och små och medelstora företag kanske har svårt att hålla jämna steg med den senaste teknologin. Detta kan skapa klyftor mellan företag och leda till en ojämn konkurrenssituation.
- ⊗ **Förändring av kompetensbehov:** Demografiska förändringar, teknologisk utveckling och behovet av nya kompetenser påverkar industrins behov. Företag står inför utmaningen att

anpassa sig till dessa förändringar och säkerställa att de har rätt kompetens inom organisationen.

- ⊗ **Cyberhot och dataskydd:** Ökad användning av digitala teknologier ökar risken för cyberattacker och kräver att företag implementerar dataskyddsåtgärder.
- ⊗ **Råvarupriser:** Påverkar företagens lönsamhet och produktionskostnaderna. Företag måste hantera denna osäkerhet genom att diversifiera sina leverantörer och överväga åtgärder som förbättrar råvarueffektiviteten.
- ⊗ **Global konkurrens:** Globaliseringen har ökat konkurrensen mellan företag från olika länder. Företag måste vara konkurrenskraftiga på både pris och kvalitet samtidigt som de upprätthåller hållbarhetsstandarder.

Undersökningar som Tillväxtverket gjort av industrin visar att närmare 50% av SME företag inte kommer investera i sin gröna omställning pga. osäkerhet kring vad det innebär och vad det ger. Genom djupintervjuer som IUC nätverket genomfört med närmare 2000 SME industriföretag senaste tre åren vet vi att närmare 90% av företagen är beredda att investera tid och pengar i utvecklingsarbeten nu och närmsta två åren men utmaningen är att man inte vet vad och hur man ska gå tillväga. De områden som primärt pekas ut av SME industriföretag är:

- ⊗ Produktionseffektivitet
- ⊗ Kompetensutveckling/försörjning
- ⊗ Automation/Robotisering
- ⊗ Digitalisering
- ⊗ Hållbarhet
- ⊗ Produktionsplanering
- ⊗ Strategi-/affärsmodellsutveckling
- ⊗ Dialog med kunder och leverantörer

Ovan nämnda områden är delmängder som måste beaktas och utvecklas för att klara av en grön och cirkulär omställning. Att hantera dessa utmaningar kräver strategisk planering, flexibilitet och en förmåga att både hantera det dagliga operativa arbetet och samtidigt lägga tid på morgondagens utveckling. Hållbarhet och innovation kommer sannolikt att vara centrala ämnen för att övervinna dessa utmaningar och för att bygga en mer framgångsrik och konkurrenskraftig industri.

Vilka är då de främsta utmaningarna avseende både den gröna och cirkulära omställningen och vad är skillnaden mellan begreppen?

Både en grön omställning och en cirkulär omställning syftar till att främja hållbarhet och minska klimatavtrycket, men olika aspekter av hållbar utveckling tas i beaktning när vi benämner det i sammanhanget industrin. Den gröna omställningen är bredare och omfattar övergången till en industri som är mer miljövänlig och resurseffektiv. Fokus ligger på att minska koldioxidutsläpp och annan miljöpåverkan genom att övergå till förnybara energikällor och minska användningen av icke-förnybara resurser. Grön omställning innebär till exempel övergång till mer hållbara produktionsmetoder, vilket kan innebära användning av förnybar energi, energieffektivitet och andra miljövänliga processer.

En cirkulär omställning däremot fokuserar mer specifikt på att omvandla det linjära produktions- och konsumtionssättet till ett cirkulärt system där produkter och material återanvänds, återvinns och behålls så länge som möjligt. Cirkulär ekonomi syftar till att minimera avfall genom att främja återvinning och förlängd livslängd för produkter. Produkter och material betraktas som en del av en stängd krets där de återanvänds och återvinns i stället för att sluta som avfall. Cirkulär omställning involverar ofta strategier som produktdesign för återvinning, implementering av återtagssystem, och skapande av affärsmodeller som främjar tjänster och delning snarare än enbart produktförsäljning.

Om vi bara fokuserar på den cirkulära omställningen i Industrin, så möter den ett antal utmaningar, vilket kan sammanfattas med följande punkter:

- ⊗ **Ändrade affärsmodeller:** Att övergå från en linjär till en cirkulär affärsmodell kan vara en stor omställning för många företag, främst SME företag. Det kräver att man omvärderar sina kärnprocesser och affärsstrukturer för att fokusera på tjänster, återanvändning och återvinning snarare än en engångsförsäljning av produkter.
- ⊗ **Hela värdekedjans medverkan:** Cirkulär omställning kräver samarbete och engagemang över hela värdekedjan, från design och tillverkning till distribution, användning och återvinning. Detta kan vara komplicerat att implementera, särskilt när olika aktörer har olika incitament och prioriteringar.
- ⊗ **Design för cirkularitet:** Att utforma produkter för att vara lättare återvinningsbara eller återanvändbara kan vara en utmaning. Det kräver ofta förändringar i designprocesserna för att inkludera återvinningsvänliga material och konstruktioner.
- ⊗ **Logistik och återtagssystem:** Att skapa effektiva logistiksystem för att samla in, demontera och återvinna produkter vid slutet av deras livscykel är en utmaning. Detta kan vara särskilt komplicerat för produkter som har spridits över stora geografiska områden.
- ⊗ **Utbildning och medvetenhet:** Både inom företaget och bland kunderna krävs utbildning och medvetenhet om fördelarna med och metoder för cirkulär omställning. Detta kan påverka hur produkter används och tas om hand efter användning.
- ⊗ **Finansiella och kunskapsmässiga hinder:** Investeringar i nya teknologier, processer och affärsmodeller för att stödja cirkularitet kan vara betydande. Många företag kan möta både finansiella och kompetensmässiga utmaningar när de försöker genomföra dessa förändringar.
- ⊗ **Policy och reglering:** För att underlätta en cirkulär omställning kan det krävas tydlig reglering och policyramverk som stöder och uppmuntrar hållbara affärspraxis. Företag kan stöta på hinder om det inte finns tydliga riktlinjer eller om regelverket inte stöder övergången till en cirkulär ekonomi.

En cirkulär omställning är en omfattande och komplex process, framför allt för små och medelstora företag som har begränsat med tid och ekonomiska resurser, men samtidigt nödvändig i många fall för att fortsatt vara konkurrenskraftig i framtiden. Omställningen kräver förändringar på många nivåer i företagen. Det kräver inte bara teknologiska innovationer utan också kulturella, organisatoriska och strukturella förändringar.

Ytterligare en utmaning för att klara av den gröna och cirkulära omställningen är industrins förmåga att ta till sig och utveckla digital förmåga och användning i företagen, på alla nivåer. Digitaliseringen är en förutsättning för att både klara av omställningen och även accelerera den, vilket i korta drag innebär att industrin måste ha koll på:

- ⊗ Vilken data man har och hur man kan använda den
- ⊗ Därefter använda datan för t ex prediktivt underhåll, energieffektivisera, förbättra produktionsplanering, optimera materialflöden, öka spårbarhet och därmed öka möjligheterna med dialog med kunder/leverantörer och utveckling av produkter och processer
- ⊗ Vilket leder till att man måste öka sin kunskap och förmåga att både implementera och använda Industri 4.0 lösningar och tekniker som AI.

Utmaningen idag är att digitaliseringsgraden i SME industri i Sverige är låg och att mognadsgraden inom företagen är låg, både på ledning och medarbetarsidan.

Om industrin klara av den gröna, cirkulära och digitala omställningen innebär det ett antal vinster, som kan sammanfattas som:

- ⊗ Starkare varumärke, som attraherar både kunder, leverantörer och framtidens talanger/kompetens
- ⊗ Kostnadsbesparingar
- ⊗ Minskat klimatavtryck
- ⊗ Tillgång till nya marknader
- ⊗ Ökad innovationskraft
- ⊗ Flexiblare organisation som kan anpassa sig till förändrade marknadstrender
- ⊗ Nya affärsmodeller och förmåga att implementera dessa
- ⊗ Effektivare resursanvändning

Sammanfattningsvis kan den gröna, cirkulära och digitala omställningen ge SME industriföretag flera konkreta och långsiktiga fördelar, vilket innebär ökad lönsamhet, attraktivare företag och starkare konkurrenskraft. Att vara aktiv i omställningen kommer innebära en strategisk fördel på långsikt avseende att positionera företaget för hållbar tillväxt och framgång på en alltmer medveten och konkurrensutsatt marknad. Men utmaningen för SME industri i Skåne och Sverige är att flertalet företag saknar den strategiska förmågan, tid och ekonomiska resurser och en kapacitet att ta hjälp av extern expertis.

Hur vi vill bemöta utmaningar genom projektet:

Vi vill bemöta och arbeta med industrins utmaning och primärt vår målgrupp små och medelstora industriföretag genom att nyttja den väl fungerande KTP-metoden, som tidigare varit framgångsrik inom ett nationellt projekt kring energieffektivisering. Genom KTP-metoden kan vi minska tröskeln för företagen att ta sig an den cirkulära omställningen och implementera metoder/modeller/processer/arbetssätt utifrån cirkularitet. Små och medelstora företag utgör en stor potential för att utveckla det regionala näringslivet med hjälp av miljövänlig och hållbar tillväxt. Flera studier visar att hinder för utveckling hos SME industriföretag är tid, pengar, kompetens och partners. KTP (Knowledge Transfer Partnerships) är en modell som kan användas som ett redskap för att möta dessa hinder.

För att möjliggöra en framtida hållbar tillväxt behövs en ökad satsning samt en ökad specialisering inom områdena för grön och cirkulär omställning som tidigare nämnts, primärt i små och medelstora företag. KTP modellen innebär att ny extern kompetens tillförs företagen genom en nyexaminerad akademiker som får en tidsbegränsad tjänst för att arbeta nära ledningen med ett koncentrerat uppdrag, vilket gör att företagen får en möjligheten att planera och genomföra en snabbare förflyttning i sin omställning och arbeta in processer som kan nyttjas över tid i företaget, som annars hade varit svårt ur kunskapsmässigt, ekonomiskt och tidsmässigt avseende.

KTP bygger på en framgångsrik brittisk modell som går ut på att en nyexaminerad akademiker, kallad KTP-projektledare, får ett strategiskt viktigt utvecklingsuppdrag i ett företag under en tidsbegränsad ram (6-12 månader), där halva lönen betalas av företaget och resterande av projektet. Under projektet får KTP-projektledaren tillgång till en kvalificerad akademisk coach från lärosätet samt en professionell affärscoach från näringslivet. En grundläggande idé är att stärka den regionala kompetensen att driva företag på ett miljömässigt hållbart sätt samt skapa tillväxt. Högskolan Dalarna startade för första gången i Sverige för ett antal år sedan KTP i samverkan med IUC Dalarna och hittills har över 50 företag i Norra Mellansverige medverkat.

Den utvärdering som Tillväxtverket genom Kontigo gjort av KTP-modellen 2015 liksom den följeforskning som genomförts under efterföljande KTP-projekt i Norra Mellansverige visar tydligt på nyttan och potentialen av KTP-modellen. I utvärderingen sägs bl.a. att ”KTP är intressant för Sverige för att modellen kombinerar innovation, kompetensutveckling och kompetensförsörjning, liksom att inbäddandet av akademisk kompetens i företagen och mängden interaktion är unikt och skapar effekter som inte på kan fås på annat sätt. Regionala aktörer, forskningsaktörer och branscher kan styra urval.”¹

Fördjupat kan vi beskriva KTP (Knowledge Transfer Partnership) som en modell för att överföra kunskap från akademisk forskning till företag och organisationer. Modellen involverar i grunden en samarbetsprocess mellan akademien (högskola/universitet), ett företag och en akademiker (kallad KTP-projektledare) som fungerar som en mellanhand för att underlätta överföringen av kunskap och förmåga samt operativt genomförande. Några exempel på hur KTP-modellen kan hjälpa till att accelerera den cirkulära omställningen inom industrin i Skåne är genom att:

- ⊗ **Skapa tillgång till forskning och expertis:** Ger företaget tillgång till den senaste forskningen och expertisen inom cirkulär ekonomi och hållbarhet vilket ökar företagets kunskap och förmåga att implementera tillgängliga metoder/modeller/processer/arbetsätt för att genomföra en cirkulär omställning.
- ⊗ **Skapa utveckling av skräddarsydda lösningar:** KTP-projektledaren, som är akademiker och arbetar direkt med företaget, kan hjälpa till att utveckla skräddarsydda lösningar baserade på den senaste forskningen och kunskapen. Detta gör det möjligt för företaget att tillämpa cirkulära metoder på sina specifika processer och produkter.
- ⊗ **Påbörja implementering av nya teknologier:** KTP-projektledaren kan bistå med överföring och implementering av nya teknologier (digitalisering) som både stödjer och möjliggör den cirkulär omställningen.
- ⊗ **Arbeta med affärsutveckling och strategisk planering:** KTP-projektledaren kan bidra till att utveckla hållbara affärsmodeller och strategier för företagets cirkulär omställning. Detta kan inkludera identifiering av nya marknadsmöjligheter, utvärdering av företagets värdekedja och stöd i att anpassa sig till en förändrad omvärld.
- ⊗ **Ge utbildning och ökad medvetenhet:** KTP-modellen i stort möjliggör kunskapsöverföring och utbildning inom företaget. Genom att öka medvetenheten och förståelsen för cirkulära principer bland företagets personal kan man skapa en starkare grund för förändringsbenägenheten och att implementera hållbara metoder.
- ⊗ **Komma i kontakt med forskning och därmed utveckla nya produkter/processer:** KTP-projektledaren kan hjälpa företaget att utforska och implementera nya produkter, tjänster eller processer som är anpassade till cirkulära principer.
- ⊗ **Möjlighet att testa och anpassa:** KTP erbjuder en strukturerad process för att testa och anpassa nya idéer och teknologier i praktiken. Detta gör det möjligt för företaget att utvärdera och optimera cirkulära lösningar innan de genomförs i stor skala.
- ⊗ **Visa goda exempel:** Genom KTP kan företaget dra nytta av erfarenheter och bästa praxis från andra organisationer och sektorer som har genomfört framgångsrika cirkulära initiativ.

KTP-modellen är en kraftfull modell för att påskynda den cirkulära omställningen genom att underlätta samarbetet mellan akademiska institutioner och industriföretag, vilket möjliggör utbyte av kunskap, teknik och goda exempel för att stödja övergången till en mer hållbar och cirkulär ekonomi.

¹ Knowledge Transfer Partnerships, Utvärdering av pilotprojekt vid Högskolan Dalarna, Kontigo, 2015

Beskriv nuläget som projektet ska bidra till att förändra.

Svensk tillverkningsindustri behöver ställa om från ineffektiva och resurskrävande linjära affärsmodeller till resurseffektiva och hållbara cirkulära. Annars riskerar företagen att tappa konkurrensfördelar och försena den hållbara omställningen. I en nyutkommen rapport från 2024, framtagen av Entreprenörskapsforum framkommer att många industriföretag bara är i början av sitt affärsmodellsarbete och dessutom möter betydande hinder. För att värna den svenska konkurrenskraften behöver industrin öka takten.

För att klara den kommande klimatomställningen, så har industrin pekats ut som en viktig aktör, både från kommunhåll och regionalt håll. I Skåne finns många SMF inom tillverkningsindustrin, som är på olika nivåer kunskapsmässigt samt har olika kapaciteter/möjligheter att analysera och genomföra den gröna omställningen och en cirkulär omställning. Vi ser ett behov att stödja dessa företag i sin omställningsresa. Industrin i Skåne (SMF) arbetar idag med många olika material, och befinner sig på olika nivåer i värdekedjan. Detta kräver anpassade insatser utifrån respektive företag, vilket kan innebära utveckling av affärsmodeller, tekniker, processer eller produkter beroende på behovet.

Entreprenörskapsforum pekar i sin rapport på att marknadskonkurrens och politiska styrmedel kommer att göra det omöjligt för industrin att konkurrera med traditionell försäljning där produkter hamnar på soptippen när de är uttjänta. Att i stället designa och framgångsrikt implementera en cirkulär affärsmodell ger både konkurrensfördelar och förbättrad hållbarhetsprestanda. Hindren är många för omställningen, framförallt för SMF, vilket till exempel visar att många företag misslyckas med att använda framväxande digitala teknologier och saknar de nya kompetenserna som krävs.

IUC Syd har genom behovsanalyser och genomförda workshops med företag fått en bra bild om behoven och kunskapsnivån kring dimensionerna av hållbarhet (miljö, social och ekonomi) och cirkularitet och tillsammans med akademien och kommunerna diskuterat möjligheter och utmaningar med omställningen av Industrin och dess påverkan för klimatneutrala kommuner.

Vad behöver svenska industriföretag göra för att snabba på omställningen mot cirkulära affärsmodeller? I Entreprenörskapsforum rapporten föreslås bland annat:

- ⦿ Gör resurseffektivitet och cirkularitet till en integrerad del i strategi- och affärsmodellsarbetet
- ⦿ Bygg de nya förmågorna som krävs, speciellt inom hållbarhet och digitalisering
- ⦿ Samarbeta systematiskt med kunder, leverantörer och andra partners
- ⦿ Stimulera ökad cirkularitet genom att tillämpad forskning och lärande mellan akademi och företag och mellan företag

Vi kommer för att adressera ovan nuläge använda KTP-metoden. KTP-metoden har genom ett tidigare nationellt projekt där Högskolan Kristianstad var part och där IUC Syd hjälpte till med några företag, visat att de företag som tagit del av insatserna snabbare genomfört förändringar och dessutom har merparten även anställt KTP-projektledaren efter projektslut. Att nyttja en fungerande metod, till ett ur företagens syn komplext och utmanande område, ger möjlighet till en större förståelse för företagets egna påverkansmöjligheter, bidrag till klimatomställningen och bidrag till Agenda 2030

Målet är att företagen utvecklar och stärker sin kompetens inom cirkulär ekonomi, utifrån sina egna specifika förutsättningar, för att bidra till de globala målen, bidra till en minskad klimatpåverkan i Skåne och i de specifika kommunerna och med fokus att företagen blir konkurrenskraftiga och

överlever och skapar tillväxt på lång sikt. Genom att delta i projektet så tidigarelägger industriföretagen sin anpassning inför framtiden.

Tillverkande industri står för en anseelig del av Skånes ekonomi och välfärd, och därmed det regionala och kommunala skatteunderlaget, vilket gör målgruppen viktig i det långsiktiga perspektivet för den regionala näringslivsutvecklingen. Därtill så genererar varje industriföretag ytterligare 1,5 tjänster i andra näringar.

Syfte och idé med projektet:

Syftet med projektet är att arbeta med industrins utmaning genom att nyttja den väl fungerande KTP-modellen. Genom KTP-modellen kan vi minska tröskeln för företagen att ta sig an den cirkulära omställningen och implementera nya metoder/modeller/processer/arbetssätt, genom att få operativt stöd av kvalificerad kompetens (KTP-projektledaren, med andra ord en nyexaminerad akademiker), får stöd av akademiska coacher och affärscoacher, samt få nära kontakt med akademien och dialog med kommunerna.

Idag handlar i stora drag de flesta offentliga satsningarna på SME om den gröna och digitala omställningen, där det cirkulära är en del. Företagens utmaning är att de inte riktigt vet var de skall börja och vilken prioriteringsordning de bör ha samt hur detta blir en grund för deras framtida affärsutveckling. Samt att de saknar strategisk förmåga, tid och så kallad nätverkskapacitet (att på egen hand söka kunskap och extern expertis för att ta nästa strategiska kliv i för företagets utveckling).

Vår idé är att genom KTP-modellen ge företagen det stöd de behöver för att dels öka den interna kompetensen, skapa utrymme att ta strategiska kliv och att påbörja en förändrings-/omställningsresa. Vi vill göra det genom att dels stödja enskilda företag i deras utmaning mot en cirkulär omställning, dels genom att stödja en värdekedja med t ex 3-4 företag som fokuserar på en gemensam utmaning.

Vi ska genom projektet även samla goda exempel som skapar förebilder för andra hur man kan ta sig an en cirkulär omställning, både enskilt och tillsammans med sin nuvarande eller potentiellt framtida värdekedja och göra det genom att ta in extern expertis från akademien och privata marknaden.

Vi vill även visa på kraften i att ta in unga nyutbildade akademiker på komplexa och strategiskt viktiga frågor och ge dessa individer en stark grund att stå på i kommande arbetsliv och som framtida resurser för företagen.

Projektägare, projektpartners, samverkanspartners och finansiär/partner:

Projektägare:

- ⊗ IUC Syd

Projektpartners:

- ⊗ Högskolan Kristianstad
- ⊗ Malmö Universitet
- ⊗ Lunds Universitet (LTH)
- ⊗ SLU
- ⊗ Kristianstads Kommun
- ⊗ Helsingborg Stad

- ⊗ Lunds Kommun
- ⊗ Malmö Stad

Samverkanspartners:

- ⊗ IF Metall
- ⊗ Teknikföretagen

Finansiär och partner till projektet:

- ⊗ Region Skåne

Upplägg på projektet:

Projektet utgår från KTP modellen, som innebär att du har företaget i fokus. Till företaget kopplas en nyexaminerad akademiker, en akademisk coach och en affärscoach. Runt hela upplägget finns en processledare som koordinerar arbetet och har hand om helheten kring varje företagsprocess.

Modellen för KTP – Knowledge Transfer Partnerships

De arbetspaket och övergripande aktiviteter som projektet kommer genomföra är:

AP1: Administration

- 1.1 Administration (*projektledning, ekonomi, rapportering osv.*)
- 1.2 Kommunikation och spridning (*Projektkommunikation och stöd till genomförande av olika event*)

AP2: Företagsresor med KTP-metoden

- 2.1 Rekrytering av företag och analyser (*ingår en urvalsjury från partnerskapet*)
 - ⊗ 40 företagsanalyser, urvalsjury som väljer 10 case (kan vara fler företag per case)
 - ⊗ IUC företagsanalys (halvdag) används till de 40 företagen
 - ⊗ De 10 som väljs ut (ej samtidigt) kommer genomgå en kompetenskartläggning med verktyget Mind the Gap, som ger underlag till rekryteringen i aktivitet 2.2 – (Innehåller dialoger om cirkulär förflyttning)
- 2.2 Rekrytering av kompetens
 - ⊗ KTP-projektledare (primärt rekryteras genom aluminnätverk från deltagande lärosäten)
 - ⊗ Akademisk coach (från deltagande lärosäten – forskare eller doktorand)
 - ⊗ Upphandling av affärscoach
- 2.3 Genomförande av företagsresor utifrån KTP-metoden (*10 stycken totalt*)
 - ⊗ 8 stycken företagscase med individuella företag
 - ⊗ 2 stycken företagscase där 2-3 företag samverkan (från samma värdekedja eller gemensam utmaning)
- 2.4 Uppföljning av företagsresor
- 2.5 Genomförande av Kickstart Cirkulär Ekonomi för de som inte väljs ut till KTP
 - ⊗ 2-4 omgångar, konceptet är 1 heldag och 2 halvdagar med 6-8 företag per omgång, lett av en forskare inom cirkulär ekonomi
- 2.6 Matchning till andra insatser för hållbar cirkulär omställning
 - ⊗ De som inte blir utvalda eller inte är mogna för KTP metoden, matchas mot andra insatser.
 - ⊗ De som går igenom KTP matchas under och efter, där även exjobb kan bli aktuellt

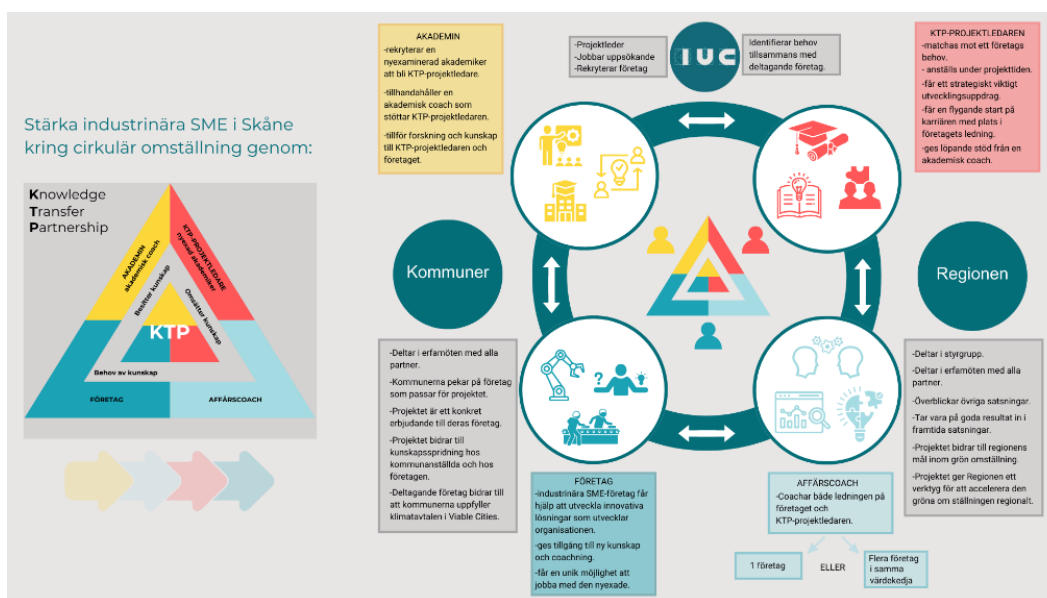
AP3: Samverkan för cirkulär omställning

3.1 Gemensamma nätverksmöten för lärande och kunskapsöverföring

- ⊗ Interna möten för gemensamt lärande och kunskapsöverföring där kommunerna, lärosätena och utvalda företag och KTP-projektledare deltar. IUC Syd leder mötena.
Antal: 4 per år
- ⊗ Utbytesmöten mellan de KTP-projektledare som är i projektet
- ⊗ Frågan om hur en framtida finansiering eller vidarearbete med modellen efter projektet (regionalt eller kommunalt) kommer diskuteras i dessa forum, samt i styrgruppen
- ⊗ Utbyte med Storbritanien – Hur har man gjort där och hur har man etablerat arbetssättet

3.2 Spridning av goda exempel – Hur kommuner, lärosäten och företag kan jobba tillsammans i hållbar och cirkulär omställning

- ⊗ Externa event i form av frukostmöten för övrigt näringsliv i kommunerna, genom IUC Syds webinarier, seminarier och Skånes Industridag samt spridning till studenter, forskare, doktorander på lärosätena.

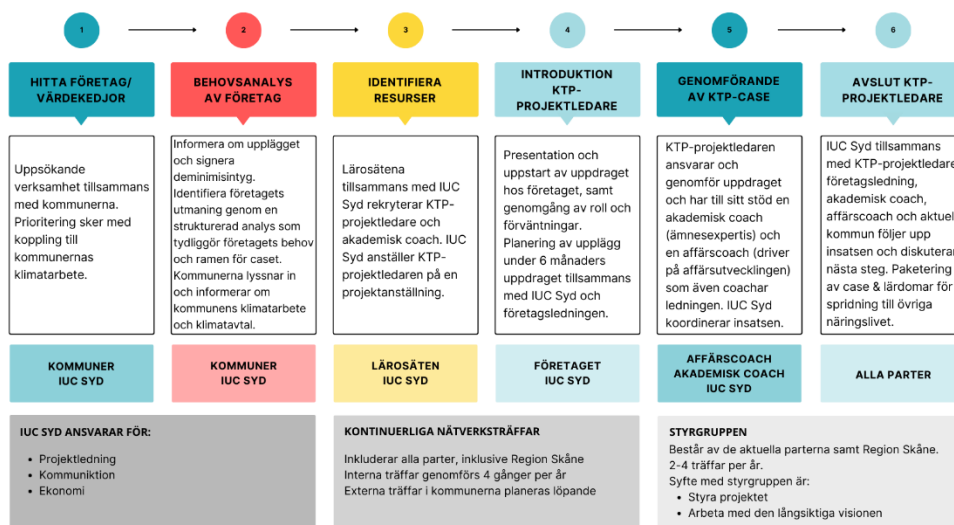
Beskrivning av aktiviteterna och parternas roller i aktiviteterna

- ⊗ **IUC Syd:** Projektägare och projektleder/processleder projektet och insatserna samt ansvarar för rekrytering av företag tillsammans med partners, upphandling av affärscoacher, introducerar och följer KTP projektledaren genom uppdraget, koordinerar alla insatser, sammankallar och håller i utbytesmöten/Erfamöten mellan parter och genomför uppföljning/utvärdering av insatser. Har hand om ekonomisk redovisning och kommunikationsinsatser.
- ⊗ **Universitet/högskola:** Rekrytering av studenter/nyutexaminerade akademiker (KTP projektledare) och akademiska coacher, coaching och vägledning av KTP projektledare utifrån ett modellperspektiv (rollen Akademisk coach). Deltagande akademiska coacher från olika lärosäten skapar nätverk och ökar samverkan för regionens skull och tillsammans med övriga partnerskapet. Kan möjligen driva viss följeforskning av projektets insatser eller examensarbeten som effekter. Samverkansenheten på universiteten/högskolan deltar i

erfamöten, är de som ansvarar för rekryteringsarbetet från lärosätena och bidra med andra relevanta kopplingar till företagets omställningar och med i arbetet om etablering av modellen efter projektslut.

- ⊗ **KTP-projektledare** (*nyexaminerad akademiker*): Genomför uppdraget hos företaget eller en gruppering av företag i en värdekedja. Bidrar till utbyten och kunskapshöjande insatser och får stöd av IUC Syds projektledare, en akademisk coach och en affärscoach genom projektet.
- ⊗ **Kommunerna**: Bidrar i arbetet med företag/värdekedjor som är prioriterade från kommunen, deltar i företagsanalyserna i sina kommuner och bidrar i ett gemensamt lärande och utbyte inom partnerskapet men också i en bredare kontext i Skåne. Tydligt kopplat till detta projekt är deltagande kommuners arbete inom Viable Cities initiativet och andra relevanta insatser. Kommunerna deltar i styrgruppsmötena och är delaktiga och drivande i erfamötena och diskussionerna i AP 3 för etablering av modellen efter projektslut. Kommunerna kommer även bidra med olika kunskapshöjande aktiviteter, både för KTP projektledarna och för företagen.
- ⊗ **Affärscoacher**: Coacherna tillför KTP-projektledaren och företaget/en senior kompetens, helst med erfarenhet från stora industribolag vad gäller exempelvis industriell transformation/symbios, affärsutveckling och produktionsutveckling. Affärscoacherna ska vägleda ledningen i företagen och bidrar till KTP projektledarens utveckling parallellt med den akademiska coachen. De ska även vara med och bidra i de kontinuerliga erfa/nätverksmöten med övriga projektpartners.
- ⊗ **Samverkansparter**: Sprider möjligheten till stöd i sina nätverk och bidrar till spridning av goda exempel
- ⊗ **Region Skåne**: Är en viktig part för projektet, både som finansiär men minst lika mycket utifrån en roll där man är delaktig i styrgruppen, främst ur ett perspektiv att se om KTP modellen kan implementeras långsiktigt. Delta och involvera sig med övriga partner för kunskapsutbyte (AP 3 arbetet) och att koppla an till andra pågående satsningar, samt involvera sig hur KTP projektet kan docka an till Region Skånes vision med både den gröna och cirkulära omställningen.

Projektprocess

Styrgrupp för projektet

Styrgruppen för projektet består av representanter från projektpartnerskapet:

- ⊗ IUC Syd
- ⊗ Region Skåne
- ⊗ Helsingborg Stad
- ⊗ Kristianstad Kommun
- ⊗ Lunds Kommun
- ⊗ Malmö Universitet
- ⊗ LTH
- ⊗ Högskolan Kristianstad
- ⊗ Malmö Universitet

Styrgruppen ska arbeta med att styra projektet och arbeta med den långsiktiga visionen och förankringen av arbetssätt och modell efter projektets slut.

Målgrupp för projektet och deras behov

- ⊗ Små och medelstora industriföretag samt industrinära tjänsteföretag i Skåne
(Involvering av stora industriföretag kommer ske, men är inte primära målgruppen för projektet)

IUC Syd arbetar dagligen med täta dialog och strukturerade behovsanalyser med små och medelstora industriföretag i Skåne, både avseende våra medlemmar och övriga industrin i Skåne. Dessutom bedriver vi flertalet projekt och dokumenterar alla behov och prioriteringar från företagen i vårt IUC verksamhetssystem. Totalt sett ger det oss en bred och tydlig överblick om målgruppens behov. Inför detta projekt har vi haft återkommande och djupgående dialoger med lärosätena (Malmö universitet, LTH och Högskolan Kristianstad) och kommunerna (Kristianstad, Helsingborg, Lund och Malmö) som är med i projektet, där vi fått fram en gemensam bild av de utmaningar och behov skånsk industri har, utifrån alla parter olika position och perspektiv. Det gör att vi tillsammans får en otroligt stark bild av både utmaningarna och möjligheterna vi har för att stödja och accelerera omställningen av skånsk industri, både för företagets ökade konkurrenskraft och relevans, men också bidraget till att städerna/kommunerna minskar sitt totala klimatavtryck och kan nå uppsatta klimatmål, samt att akademien/forskningen får ökad kunskap om industrins behov, utmaningar och hinder för en cirkulär omställning.

Under 2022-2023 drev IUC nätverket inkl. IUC Syd projektet Omställningslyftet tillsammans med RISE, där djupintervjuer och fördjupningsstudier samt coaching/rådgivning genomfördes med syfte att identifiera och stödja företagen i den gröna och hållbara omställningen. Kunskapen därifrån samt från andra initiativ och projekt rörande hållbarhet och digitalisering samt de fördjupade dialogerna inom partnerskapet i detta projekt, tar vi med oss in i projektet. Behoven som framkommit är både varierande utifrån var det specifika företaget befinner sig i sin utveckling, och samtidigt ganska entydiga. Företagens vilja till att ta sig an utvecklingsarbete är stor. Närmare 90% av alla vi intervjuat säger sig ha behov och vilja att ta sig an ett utvecklingsarbete. De områden som tas upp som primära områden är produktionseffektivisering, hållbarhet, kompetensförsörjning, automation/robotisering och dialog med kunder/leverantörer och stärka värdekedjorna. Alla dessa områden är och kan vara komponenter som behöver arbetas med och utmanas för att skapa sig förmåga till en cirkulär omställning.

När det gäller direkta frågor avseende cirkulär ekonomi så säger 50% av företagen att begreppet är något de aktivt arbetar med i relativt eller stor omfattning, och 80% av företag att det är strategiskt

viktigt jämfört med konkurrenterna att förstärka arbetet med ett arbetssätt baserat på cirkulära affärsmodeller. Att kommunicera en cirkulär och hållbar profil i marknadsföringen säger nästan 60% att det är avgörande. Cirka 10% av företagen säger att cirkulär ekonomi till och med är en överlevnadsfråga.

Via dialogerna vet vi också att omvärldsförmågan är låg hos företagen och att till exempelvis materialkunskapen är bristfällig, alltså vad det finns för alternativa hållbara material att tillgå. Flertalet företag arbetar fortfarande med att förstå vad hållbarhet och grön omställning innebär, och hur cirkulär ekonomi kan påverka företagets möjligheter till tillväxt. Det finns SMF företag som redan nyttjar hållbarhet fullt ut i sina affärsmodeller, men de exemplen är fortfarande få. Summan av detta visar att alla bidrag vi kan göra för att bidra till en minskad klimatbelastning är nödvändiga, och att öka företagets förmåga att ta initiativ till sin egen omställning. Därför behöver projektet möjligheten att skraddarsy insatser för de medverkande företagen, vilket vi kommer göra genom att använda välfungerande analysverktyg (IUC Företagsanalys och Mind the Gap – verktyg för omställning/transformation och kompetenskartläggning för förflyttningen).

Ett ytterligare behov i industrin är att minska obalansen avseende könsfördelningen inom industrin. Idag är fördelningen generellt 80 % män och 20 % kvinnor, och få kvinnor får möjligheten till utveckling eller ta plats i ledande befattningar. Bakgrunden är att industrin har varit och är fortfarande mansdominerad, mycket beroende på att det historiskt krävts muskelstyrka samt att det funnits och finns en attityd och bild som attraherar män i högre grad än kvinnor till industrin. En förändring håller på att ske, men det tar tid och vi måste på olika sätt bidra till att förändra denna bild. Könsfördelningen kan givetvis variera mellan olika företag, beroende på geografi, hur tillverkningsprocessen ser ut för det specifika företaget dvs vilka kunskaper som är utmärkande för just den processen. Men möjligheten att förändra finns, och att genom KTP-metoden adressera och arbeta med att locka kvinnor till möjligheten är en viktig uppgift, men även mångfaldsperspektivet, då vi vet att ett hinder för innovation och utveckling ligger i en alltför homogen organisation, och att högre grad av jämställdhet, olika bakgrund och åldersstrukturer ökar graden av innovation och med det även omställningsförmågan. Utmaningen idag för den cirkulära omställningen ligger till en del i problematiken med en allt för mansdominerad bransch och för homogena organisationer, vilket vi kommer utmana genom projektets aktiviteter.

Med ovan beskrivning kommer vi utifrån den tillgång som finns på nyexaminerade akademiker och forskare/doktorander inte göra någon skillnad avseende mångfaldsperspektivet. Den person med rätt förutsättningar att lösa arbetsuppgiften, samt som kommer bidra till de förändringar som önskas, kommer rekryteras till uppdragen, där ålder, bakgrund, religionsuppfattning och dylikt inte påverkar valet. Vår kommunikation kommer adressera att alla oavsett kön, ålder, bakgrund osv. Ska känna sig inkluderade och möjliga för uppdragen. Flertalet av de företag vi arbetar med idag säger att de anställer personer främst utifrån att de har rätt inställning, då det är en utmaning i industrin att få tag på personal med rätt kompetens. Istället tar företagen på sig uppgiften att lär upp personalen för specifika arbetsuppgifter utifrån de behov som finns. Här kommer projektet med KTP-metoden kunna adressera kompetensutmaningen utifrån ny spetskompetens och öka möjligheterna att arbeta mer strategiskt avseende kompetensbehoven kopplade till den cirkulära omställningsresan.

Behovet för industrin att vara relevant i framtiden och att bibehålla konkurrenskraften, är att det krävs en hållbar och cirkulär omställning. Och den kräver att industrin tar in och använder ny kompetens och utvecklar sin egen förmåga, vilket vi ska adressera med projektet.

Tidigare erfarenhet av att arbeta med målgruppen

IUC Syd har arbetat med direkta stöd till industriella SME i Skåne i ca 25 år och har god förståelse för målgruppen. Vårt uppdraget är att skapa en hållbar skånsk industri och det ska vi göra genom att samarbeta när relevanta aktörer som kan och vill verka för en konkurrenskraftig och växande industri.

Parterna i detta projekt har alla lång och djup kunskap om industrin och industrins betydelse och framför allt de utmaningar och hinder som primärt små och medelstora företag står inför vid tillväxt och utveckling. Samtidigt sitter vi tillsammans på både olika ingångar och olika verktyg för att tillsammans stödja och skapa förutsättningar för industrins möjligheter att ställa om och växa.

IUC Syd arbetar dagligen nära kommunerna och akademien för att tillsammans undanröja hindren och tillsätta rätt förutsättningar och kompetens som företagen har svårt att komma åt på egen hand. På det viset har partnerskapet en lång erfarenhet att jobba med målgruppen, men på olika sätt och det är dessa kompletterande roller och uppdrag som gör att detta projekt har en stark grund att kunna skapa både förutsättningar och förflyttningar av målgruppen mot en cirkulär omställning.

IUC Syd genomför kontinuerligt samtal, intervjuer och behovsanalyser med den skånska industrin och har med den nära dialogen med medlemmarna och en stor del av de övriga SME industriföretag en god bild och underlag för den vilja som finns i industrin, de behov som identifierats och de utmaningar som finns. Med stöd från resultatet av det arbete som senaste åren genomförts inom IUC nätverket (21 IUC bolag) där inte mindre än 1300 intervjuer genomfördes (personliga djupintervjuer) inom Robotlyftet (2020 - 2022) och ytterligare drygt 500 intervjuer från Omställningslyftet (2022 - 2023), där ungefär 20% av dessa genomförts av oss i Skåne, har vi identifierat behov av utvecklingsbehoven hos företagen och en stor ökning avseende viljan att prioritera hållbarhet, kompetensförsörjning och cirkulär omställning. Områden som detta projekt kommer omfamna. 90% av de intervjuade företagen anser att de har utvecklingsbehov som de vill och måste ta tag i nu eller inom de kommande två åren, där säger över 70% att de vill jobba med sitt hållbarhetsarbete, nästan 80% säger att kompetensförsörjningen är avgörande för den framtida överlevnaden och att arbeta med resurseffektivare produktion och produktutveckling är på samma nivå, samt samarbete och dialog med leverantörer och kunder. KTP-metoden med fokus på en cirkulär omställning kommer adressera dessa områden och bidra till nya sätt att arbeta med kompetenshöjningen och kompetensförsörjningen, nya samarbeten med akademien för att få till sig kunskap och kompetens inom produktion, produktutveckling, hållbarhet, digitalisering, automation/robotisering och materialkunskap som är avgörande för den cirkulära omställningen.

Mål med projektet

Målet med projektet är att använda den etablerade KTP metoden för att tidigare lägga deltagande företagens nödvändiga omställning till att bli mera hållbara och nyttja cirkulära flöden/affärsmodeller, för att minska företagets miljöpåverkan och sträva mot en ökad konkurrenskraft. Projektet ska genom KTP metoden adressera möjligheten till ökade kunskaper i företagen och möjlighet för nya ingenjörer att komma ut på arbetsmarknaden och på ledande positioner snabbare, vilket även bidrar till att utveckla ett arbetssätt för att minska den kompetensbrist som finns inom Industrin idag. Genom projektet kommer företagen utveckla en förmåga att inhämta och utveckla arbetet med att använda extern kunskap för att få till en snabbare och mer kvalitetssäkrad omställning. Både företagen, de nyexaminerade akademikerna och forskare/doktorander utökar sina nätverk. För företagen innebär detta primärt att man tar till sig

forskningsbaserad kunskap och resultat, samt applicera den i sin specifika kontext, som idag är en brist inom industriella SMF.

Projektet har två huvudsakliga mål:

1. Företagens cirkulära omställningsresa

Målet är att företagen utvecklar och stärker sin kompetens inom cirkulär ekonomi, utifrån sina egna specifika förutsättningar, för att bidra till de globala målen, bidra till en minskad klimatpåverkan i Skåne och i de specifika kommunerna och med fokus att företagen ökar sin konkurrenskraft och skapar tillväxt på lång sikt. Genom att delta i projektet så tidigarelägger industriföretagen sin anpassning inför framtiden, skapar nära samarbeten med forskningen och nya arbetssätt för kompetensförsörjningen.

2. Etablera KTP-metoden som utvecklad samverkansform mellan lärosätena, det offentliga och näringslivet

KTP-metoden har visat sig vara väldigt framgångsrik, eftersom företagen får ett långsiktigt och fördjupat arbete med en nyrekryterad kompetens som idag inte finns i företaget, samt nya kontakter mellan företaget och akademien/forskningen. Det kommer både öka omställningsförmågan, snabbheten och kvaliteten. Arbetsmetodiken vill man både utveckla, etablera och sprida vilket vi ska göra genom att nyttja företagscasen inom projektet, både företagen och de KTP projektledare som anställs och genomför uppdragen, i gemensamma utbytesmöten med projektdeltagande kommuner, lärosäten, Region Skåne och expertis från tidigare KTP-projekt, lett av IUC Syd för att finna en fortsättning efter projektslut och få fler företag att anamma och arbeta med KTP metodiken i sitt omställningsarbete.

Kvalitativa mål:

- ⊗ Företagen utvecklar sin strategiska förmåga till en cirkulär omställning
- ⊗ Företagen tidigarelägger sin omställning/anpassning för framtiden
- ⊗ Ökad samverkan mellan forskning och företagen
- ⊗ KTP projektledare anställs i företagen efter genomfört uppdrag
- ⊗ Etablering av modell efter projektslut i kommuner/region

Kvantitativa mål:

- ⊗ 40 företag genomgår en företagsanalys (halvdag per företag)
- ⊗ 10-14 företag väljs ut till KTP och genomgår en Mind the Gap process/företag
- ⊗ 10-14 deltagande företag som använder KTP-metoden
- ⊗ 10 KTP projektledare (nyexaminerad akademiker)
- ⊗ De företag som inte väljs ut till KTP deltar i en Kickstart Cirkulär Ekonomi (1 heldag och 2 halvdagar, 6-8 företag per omgång)
- ⊗ 2 företagscase som ska ske i samarbete mellan flera företag i en värdekedja och dela på KTP projektledare (nyexaminerad akademiker)

Projektet förväntas bidra till globala målen i Agenda 2030 på lång sikt?

Mål 5 – Jämställdhet

Mål 8 – Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Mål 10 – Minskad ojämlikhet

Mål 12 – Hållbar konsumtion och produktion

Målet med projektet är att tidigarelägga deltagande företagens nödvändiga omställning till att bli mera hållbara och nyttja cirkulära flöden/affärsmodeller, för att möta klimatmålen. Projektet kommer att arbeta med att stötta industriella SME i sin omställning för att minska sin klimatbelastning. Detta kan till exempel ske genom att minska resursanvändandet eller utveckling/transformering av affärsmodellen, implementera nya teknologier och processer eller utveckla produkterna och välja alternativa material.

Genom att tillföra ny extern kompetens inom områdena hållbarhet och cirkulär ekonomi, får företagen en genomlysning av sitt aktuella läge utifrån sina specifika behov. Därefter är det lättare att ta fram en handlingsplan för sin omställning, och genomföra den. På detta sätt blir företagen mera konkurrenskraftiga och ökar sina förutsättningar för tillväxt avsevärt.

Valen av mål är kopplade till innehållet i de aktiviteter som ska genomföras i projektet. Beskrivningen av målgruppen och våra tidigare analyser är utgångspunkter för den förändring vi vill medverka till genom KTP-metoden för en cirkulär omställning, vilken överensstämmer med de utmaningar och behov som utlysningen också pekar emot.

Projektets aktiviteter kommer att ha tydliga kopplingar till de sociala (jämsköldhet och inkludering), de ekonomiska (konkurrenskraft och tillväxt) samt de miljömässiga målen (hållbar konsumtion och produktion). Genom satsningar på aktiviteter som ska bidra till företagens utveckling och långsiktiga konkurrenskraft skapas också ökade möjligheter för dess organisation och attraktionskraft.

Utifrån ovan valda mål avser projektet bidra till delmålen:

- ⊗ 5.5: Säkerställa fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande
- ⊗ 8.4: Förbättra resurseffektiviteten i konsumtion och produktion
- ⊗ 10.2: Främja social, ekonomisk och politisk inkludering
- ⊗ 12.2: Hållbar förvaltning och användning av naturresurser
- ⊗ 12.5: Minska mängden avfall markant
- ⊗ 12.6: Uppmuntra företag att tillämpa hållbara metoder och hållbarhetsredovisning

Valen av ovan delmål baseras på att vi ser att aktiviteterna i projektet och KTP-metoden kommer bidra till ett eller flera av delmålen, samt att de är mätbara på företagsnivå. Vi kan genom analyser av företagen och ett välgrundat rekryteringsarbete locka och säkerställa att få in kvinnor som både KTP projektledare och akademiska coacher, vilket behövs i en mansdominerad sektor som tillverkningsindustrin. KTP-metoden med alla de korskopplade kompetenser som tillförs företagen kommer bidra till att vi bidrar till högre resurseffektivisering, ökad hållbar och medvetna val av användningen av våra naturresurser, att företagens framtida spill minskar och att företagen precis som våra undersökningar visar kommer adressera hållbara metoder och öka hållbarhetsmedvetenheten.

Effekter av projektet

Kortsiktiga effekter:

- ⊗ KTP projektledarna blir starka kandidater till framtida anställningar (attraktiv på arbetsmarknaden eller att akademikern får anställning på aktuellt företag)
- ⊗ Ökad rekryteringsbas av unga kvalificerade individer som kan stötta företag i deras framtida omställning
- ⊗ De deltagande företagen har påbörjat en omställning/transformation
- ⊗ De deltagande företagen bidrar till att uppfylla kommunernas klimatmål

- ⊗ KTP modellen främja samverkan och partnerskap mellan SME och stora företag inom olika sektorer och branscher, samt med akademin.
- ⊗ Högskolorna får en bättre förståelse för företagens vardag och utvecklar sin utbildning så att den är relevant för framtiden
- ⊗ Ett etablerat partnerskapet mellan IUC Syd (som företagsstödjande aktör), akademin, kommunerna och privat expertis

Långsiktiga effekter:

- ⊗ Industrin är konkurrenskraftig och har förmågan att driva sin gröna omställning och bidrar till ett minskat klimatavtryck
- ⊗ Industrin är attraktiv för framtidens arbetskraft
- ⊗ Regionen blir en förebild hur man kan arbeta framgångsrikt genom samarbete för en grön och cirkulär omställning.
- ⊗ Stimulerar lokal produktion och efterfrågan på hållbara produkter och tjänster.
- ⊗ En snabbare grön omställning av Industrin i Skåne

Kopplingen till regionala strategier

Koppling till Region Skånes smart specialiseringsstrategi:

- ⊗ AMT (Avancerad material och tillverkning)
- ⊗ Livsmedel

Koppling till Region Skånes fokusområden:

- ⊗ Grön omställning

Mål kopplat till ovan strategier:

- ⊗ Ökad produktivitet genom ökad kompetens och strategisk förmåga på ledningsnivå.
- ⊗ Bidra till en hållbar grön omställning

Många företag i Skåne verkar inom specialiseringsområdena Avancerade Material och Tillverkning samt Livsmedel. Region Skåne har ett definierat fokusområde som innebär fokus på en grön omställning. Projektet kommer bidra till att möjliggöra en förflyttning i omställningsarbetet gällande både bredd och spets med koppling på dessa strategier och öka samverkan mellan forskning och näringsliv (Industri).

Samverka med pågående projekt

- ⊗ Alla lärosäten är Europa universitet
- ⊗ Cirkulära Utvecklingshubben
- ⊗ EDIH
- ⊗ Hållbar produktion
- ⊗ SPIK
- ⊗ Viable Cities initiativet i Kristianstad, Helsingborg, Lund och Malmö